

Joi, 28 aprilie 2016

P8_TA(2016)0201

Atacurile împotriva spitalelor și a școlilor ca încălcări ale dreptului umanitar internațional**Rezoluția Parlamentului European din 28 aprilie 2016 referitoare la atacurile asupra spitalelor și școlilor, încălcări ale dreptului internațional umanitar (2016/2662(RSP))**

(2018/C 066/03)

Parlamentul European,

- având în vedere Convențiile de la Geneva și alte instrumente juridice privind dreptul internațional umanitar,
- având în vedere Declarația Universală a Drepturilor Omului și alte instrumente ale Organizației Națiunilor Unite (ONU) din domeniul drepturilor omului,
- având în vedere Statutul de la Roma al Curții Penale Internaționale,
- având în vedere concluziile Consiliului din 10-11 decembrie 2015 referitoare la procesul de pregătire a summitului mondial umanitar,
- având în vedere articolul 208 privind coerența politicilor în favoarea dezvoltării din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE),
- având în vedere concluziile Consiliului Afaceri Externe din 8 decembrie 2009 privind promovarea respectării dreptului internațional umanitar,
- având în vedere Orientările actualizate ale Uniunii Europene de promovare a respectării dreptului internațional umanitar⁽¹⁾,
- având în vedere Principiile de parteneriat (astfel cum au fost aprobate de Platforma umanitară mondială) adoptate la 12 iulie 2007,
- având în vedere raportul Secretarului General al ONU din 2 februarie 2016 pentru summitul mondial umanitar, „O umanitate, o răspundere comună”,
- având în vedere Rezoluția 1998, adoptată la 12 iulie 2011, și Rezoluția 2143, adoptată la 7 martie 2014, ale Consiliului de Securitate al ONU, care abordează protecția copiilor afectați de conflictele armate,
- având în vedere Rezoluția 64/290 a Adunării Generale a ONU din 9 iulie 2010 referitoare la dreptul la educație în situații de urgență,
- având în vedere Rezoluția sa din 25 februarie 2016 referitoare la situația umanitară din Yemen⁽²⁾, Rezoluția sa din 4 februarie 2016 referitoare la uciderea sistematică în masă a minorităților religioase de către așa-numita grupare ISIS/Daesh⁽³⁾, Rezoluția sa din 26 noiembrie 2015 referitoare la educația pentru copii în situații de urgență și de criză prelungită⁽⁴⁾, Rezoluția sa din 27 februarie 2014 referitoare la utilizarea dronelor înarmate⁽⁵⁾ și Rezoluția sa din 16 decembrie 2015 referitoare la pregătirea reuniunii mondiale la nivel înalt privind ajutorul umanitar: provocări și oportunități în domeniul ajutorului umanitar⁽⁶⁾,
- având în vedere Rezoluția 1502 (2003) a Consiliului de Securitate al ONU, referitoare la violența împotriva lucrătorilor umanitari, și Rezoluția 2175 (2014) referitoare la protecția civililor în conflictele armate,
- având în vedere Declarația privind școlile sigure din mai 2015, supusă aprobării în cadrul Conferinței de la Oslo privind școlile sigure, la convocarea ministrului afacerilor externe norvegian în mai 2015, precum și Orientările aferente pentru protejarea școlilor și universităților împotriva utilizării în scopuri militare în cursul conflictelor armate,

⁽¹⁾ JO C 303, 15.12.2009, p. 12.⁽²⁾ Texte adoptate, P8_TA(2016)0066.⁽³⁾ Texte adoptate, P8_TA(2016)0051.⁽⁴⁾ Texte adoptate, P8_TA(2015)0418.⁽⁵⁾ Texte adoptate, P7_TA(2014)0172.⁽⁶⁾ Texte adoptate, P8_TA(2015)0459.

Joi, 28 aprilie 2016

- având în vedere nota orientativă privind atacurile împotriva școlilor și spitalelor, destinată tuturor persoanelor implicate în monitorizare, raportare și reprezentare, publicată la 21 mai 2014 de către reprezentantul special al Secretarului General al ONU pentru copii și conflictele armate,
 - având în vedere Rezoluția adoptată de cea de a 32-a Conferință internațională a Mișcării de Crucea Roșie și Semiluna Roșie din 10 decembrie 2015 referitoare la consolidarea respectării dreptului internațional umanitar,
 - având în vedere raportul Comitetului Internațional al Crucii Roșii (CICR) referitor la proiectul „Asistența medicală în pericol” și raportul său referitor la violența împotriva unităților de asistență medicală și a personalului medical,
 - având în vedere articolul 128 alineatul (5) și articolul 123 alineatul (4) din Regulamentul său de procedură,
- A. întrucât comunitatea internațională a fost martora, în ultimii ani, a unei creșteri copleșitoare a numărului de atacuri asupra școlilor și spitalelor în conflictele armate la nivel mondial, cum ar fi cele mai recente atacuri care au vizat centre de sănătate ale organizației Medici fără Frontiere (MFF) în Kunduz (Afganistan) la 3 octombrie 2015, în Razah (Yemen) la 10 ianuarie 2016 și într-o serie de orașe siriene în cursul actualului conflict; întrucât s-a înregistrat o creștere fără precedent a cazurilor de interdicere a ajutoarelor umanitare și a accesului lucrătorilor umanitari, de execuție a civililor și a personalului umanitar, de detenții în condiții dificile și de cazuri în care civilii sunt folosiți ca ostatici sau sclavi; întrucât, din cauza nevoilor și provocărilor tot mai numeroase, a lipsei continuității în realizarea angajamentelor, precum și a costurilor tot mai ridicate ale ajutorului umanitar, actualul sistem de ajutor umanitar a ajuns la limită și întrucât acest lucru a forțat o serie de organizații din domeniu să suspende temporar diferite forme de sprijin, precum asistența alimentară, furnizarea de adăposturi și alte operațiuni umanitare care pot salva vieți;
- B. întrucât primul summit mondial umanitar va avea loc la Istanbul, în perioada 23-24 mai 2016; întrucât, în raportul său întocmit pentru summitul mondial umanitar, intitulat „O umanitate, o răspundere comună”, Secretarul General al ONU atrage atenția asupra a ceea ce numește „erodarea nerușinată și brutală a respectării drepturilor omului și a dreptului internațional umanitar” în cadrul conflictelor armate, ceea ce amenință să provoace revenirea la o eră a războiului fără limite; întrucât raportul consemnează faptul că a nu cere și a nu promova respectarea normelor noastre comune și a nu sprijini mecanismele existente de punere în aplicare, monitorizare și responsabilizare contribuie la această erodare;
- C. întrucât dreptul internațional umanitar (DIU), cunoscut și ca dreptul conflictelor armate, urmărește să atenueze efectele conflictelor armate prin protejarea celor care nu iau parte la conflicte și prin reglementarea mijloacelor și metodelor de luptă;
- D. întrucât Consiliul de Securitate al ONU joacă un rol evident în asigurarea respectării dreptului internațional în ceea ce privește protecția tuturor lucrătorilor umanitari;
- E. întrucât trebuie consolidată protecția lucrătorilor umanitari, fără a face deosebiri în acordurile de securitate între personalul internațional și cel local;
- F. întrucât apariția a unui număr în creștere de actori nestatali, grupuri teroriste și alte entități în conflictele armate creează dificultăți în aplicarea dreptului internațional umanitar; întrucât toate părțile implicate în conflicte, inclusiv actorii armați statali și nestatali, trebuie să garanteze accesul organizațiilor umanitare la regiunile în cauză, pentru a permite acestora să acorde asistență populațiilor civile vulnerabile, afectate de conflicte;
- G. întrucât principiile umanitare ale umanității, neutralității, imparțialității și independenței și normele fundamentale care stau la baza dreptului internațional umanitar și a drepturilor omului, consacrate de Convențiile de la Geneva și de protocoalele adiționale la acestea trebuie să reprezinte pilonul central al tuturor acțiunilor umanitare; întrucât protecția persoanelor strămutate trebuie să fie garantată, iar independența ajutorului umanitar trebuie să fie primordială;
- H. întrucât spitalele și personalul medical sunt protejate în mod explicit de dreptul internațional umanitar și întrucât atacurile deliberate care vizează populația și infrastructura civilă sunt interzise în mod clar de dreptul internațional umanitar, fiind considerate drept o încălcare gravă a acestuia;

Joi, 28 aprilie 2016

- I. întrucât Statutul de la Roma a definit atacurile împotriva lucrătorilor umanitari drept crime de război; întrucât acesta subliniază, de asemenea, că atacurile deliberate care vizează clădiri consacrate religiei, educației, artei, științei sau scopurilor caritabile, sau monumentele istorice, constituie crimă de război;
- J. întrucât inviolabilitatea sediilor și activelor ONU, inclusiv a școlilor și a unităților medicale, este protejată de Convenția din 1946 privind drepturile și imunitățile Organizației Națiunilor Unite;
- K. întrucât CICR a declarat, de asemenea, că datoria de a ancheta presupusele crime de război este o normă a DIU cutumiar, care se aplică atât conflictelor armate internaționale, cât și conflictelor armate interne;
- L. întrucât unele grupuri armate se opun educației laice și educației fetelor sau tratării fetelor de către personal medical de sex masculin și, prin urmare, îngreunează accesul la aceste servicii; întrucât un climat general de nesiguranță, ca urmare a conflictelor, împiedică, de asemenea, copiii, profesorii și personalul medical să meargă la școală sau să solicite asistență medicală; întrucât femeile și copiii sunt expuși unor riscuri și mai mari ca urmare a strămutării populației și a colapsului structurilor normale de protecție și de sprijin; întrucât dreptul internațional umanitar prevede obligația de a acorda femeilor și fetelor care sunt victime ale violurilor pe durata conflictelor armate toate îngrijirile medicale necesare, fără nicio discriminare; întrucât Organizația Mondială a Sănătății include avortul în condiții neadecvate printre primele trei cauze ale mortalității materne; întrucât sănătatea maternă, asistența psihologică pentru femeile care sunt victime ale violurilor, precum și educația și școlarizarea copiilor strămutați reprezintă provocări majore în cadrul taberelor de refugiați;
- M. întrucât, cu începere din 14 martie 2016, 52 de state, printre care mai multe state membre ale UE, dar nu toate acestea, au adoptat Declarația privind școlile sigure, în urma Conferinței de la Oslo privind școlile sigure, care a avut loc în luna mai 2015;
- N. întrucât Consiliul Afaceri Externe, atunci când a adoptat Orientările UE privind promovarea respectării dreptului internațional umanitar, a subliniat că este important să se abordeze în mod eficient consecințele încălcărilor grave, prin sprijinirea mecanismelor de responsabilitate corespunzătoare, și a subliniat rolul important al Curții Penale Internaționale în situațiile în care statul sau statele în cauză nu pot sau nu doresc să își exercite jurisdicția; întrucât Orientările UE le încredințează grupurilor de lucru corespunzătoare ale Consiliului sarcina de a monitoriza situațiile în care se poate aplica DIU și, în astfel de situații, de a recomanda acțiuni în vederea promovării respectării DIU [alineatul 15 litera (a)];
- O. întrucât, în perioada 2012-2015, CICR a organizat o consultare de mare anvergură cu privire la modalitățile de consolidare a protecției juridice a victimelor conflictelor armate și cele de eficientizare a mecanismelor de respectare a DIU;
- P. întrucât Orientările actualizate ale UE privind promovarea respectării dreptului internațional umanitar fac trimitere la diverse modalități de acțiune aflate la dispoziția UE în relațiile sale cu țări terțe în acest sens, inclusiv dialogul politic, declarațiile publice generale, măsurile restrictive, cooperarea cu alte organisme internaționale, operațiunile de gestionare a crizelor, responsabilitatea individuală, formarea și controlul exporturilor de arme;
- Q. întrucât statele participante la cea de a 32-a Conferință Internațională a Mișcării de Crucea Roșie și Semiluna Roșie, organizată în decembrie 2015, nu au reușit să ajungă în cele din urmă la un acord privind un nou mecanism propus de CICR și guvernul elvețian pentru consolidarea respectării DIU; întrucât statele participante au convenit să lanseze un nou proces interguvernamental pentru a găsi modalități de a consolida punerea în aplicare a DIU, cu scopul de a prezenta rezultatele la următoarea conferință internațională din 2019;
- R. întrucât capitolul dedicat ajutorului umanitar din bugetul UE, care, în 2015, însuma credite în valoare de 909 milioane EUR, reprezintă mai puțin de 1 % din totalul bugetului UE; întrucât o mai bună corelare între ajutorul de urgență și asistența pe termen lung ar putea reduce actualele diferențe dintre nivelul enorm al nevoilor din sectorul umanitar și mijloacele disponibile,

Joi, 28 aprilie 2016

1. reafirmă contribuția fundamentală a dreptului umanitar internațional la istoria modernă a umanității și cheamă toate statele membre ale ONU să profite de oportunitatea oferită de summitul mondial umanitar pentru a confirma locul central ocupat de dreptul umanitar internațional și protecția pe care o oferă;
2. regretă profund nerespectarea dreptului internațional umanitar și își exprimă șocul și profunda îngrijorare cu privire la atacurile mortale asupra spitalelor, școlilor și a altor ținte civile, lansate într-un ritm din ce în ce mai alarmant în conflicte armate în întreaga lume, ale căror ținte și victime devin pacienții, studenții, cadrele didactice și medicale, lucrătorii din domeniul ajutorului umanitar, copiii și membrii familiilor acestora; consideră că, după condamnările pronunțate la nivel internațional, ar trebui să urmeze anchetele independente și o autentică tragere la răspundere; invită UE și statele membre ale ONU, instituțiile UE și Înaltul Reprezentant/Vicepreședintele (ÎR/VP) să recunoască amploarea reală a acestei situații de urgență și să utilizeze toate instrumentele de care dispun pentru a aborda această problemă;
3. condamnă atacurile asupra spitalelor și a școlilor, care sunt interzise conform legislației internaționale, recunoscând că astfel de acte pot constitui încălcări grave ale Convențiilor de la Geneva din 1949, precum și crime de război, în temeiul Statutului de la Roma al Curții Penale Internaționale (CPI); își exprimă convingerea că, în situații de conflict armat, menținerea unităților medicale și educaționale, ca spații neutre și protejate, trebuie asigurată prin anchete transparente, independente și imparțiale privind atacurile violente care au avut loc și printr-o reală tragere la răspundere pentru crimele comise de toate părțile implicate; subliniază importanța menținerii distincției dintre actorii umanitari și militari și necesitatea de a evita cooptarea acțiunii umanitare în scopuri militare sau politice, fapt ce subminează și pune în pericol operațiunile umanitare veritabile și personalul acestora;
4. condamnă utilizarea spitalelor și a școlilor de către părțile implicate în conflicte armate, care le transformă în ținte efective ale atacurilor; reamintește că cei care utilizează persoanele sau proprietățile aflate sub protecție drept scuturi umane sau camuflaje se fac vinovați, de asemenea, de încălcări ale DIU;
5. invită părțile în conflict să respecte principiile de bază ale dreptului internațional umanitar și să nu țintească deliberat infrastructurile civile; subliniază importanța de a îmbunătăți securitatea personalului umanitar pentru a reacționa mai eficace la atacuri; invită, prin urmare, UE și statele sale membre să solicite ONU și Consiliului de Securitate al ONU garantarea protecției atât a lucrătorilor umanitari locali, cât și a celor internaționali;
6. omagiază curajul și devotamentul admirabil al personalului medical internațional și local, al personalului didactic și al lucrătorilor din domeniul ajutorului umanitar, care își desfășoară activitatea în zonele de conflict;
7. subliniază că dreptul la sănătate este un drept al omului și solicită părților implicate într-un conflict armat să garanteze disponibilitatea, accesibilitatea, acceptabilitatea și calitatea serviciilor medicale în timpul conflictelor armate; solicită un angajament global care să garanteze faptul că femeile și fetele se află în siguranță încă de la începutul situațiilor de criză sau de urgență, luând măsuri în ceea ce privește riscul crescut de violență sexuală și pe motive de gen, sensibilizând publicul în acest sens, asigurând urmărirea penală a celor care comit astfel de acte violente și garantând întreaga gamă de servicii de sănătate sexuală și reproductivă pentru femei și fete, inclusiv dreptul la avort în condiții de siguranță, în cazul unei crize umanitare, în loc de tolerarea în continuare a ceea ce constituie tratamente inumane, astfel cum prevede dreptul internațional umanitar și în conformitate cu Convențiile de la Geneva și protocoalele lor adiționale;
8. subliniază că este necesară o mai mare complementaritate între ajutorul umanitar și cel pentru dezvoltare în vederea asigurării eficacității finanțării ajutorului umanitar și a eliminării lacunelor de finanțare a acestuia și că aceasta ar trebui însoțită de creșterea finanțării ajutorului pentru dezvoltare și a ajutorului umanitar; invită UE, statele sale membre și alți donatori internaționali să adere pe deplin, în cadrul summitului mondial umanitar, la toate angajamentele de bază incluse în Agenda pentru umanitate, care se concentrează pe scăderea impactului umanitar al ostilităților și pe facilitarea demersurilor umanitare;

Joi, 28 aprilie 2016

9. invită UE și statele sale membre să recomande Consiliului de Securitate al ONU să folosească toate instrumentele pe care le are la dispoziție, precum măsurile specifice, înființarea unor misiuni de informare sau a unor comisii de anchetă, sau mecanisme juridice precum sesizările adresate CPI; solicită ca dreptul de veto să nu fie utilizat pentru deciziile Consiliului de Securitate al ONU privind acțiunile umanitare, creșterea gradului de respectare a normelor de drept internațional care asigură protecția lucrătorilor umanitari, anchetarea sistematică a actelor care ar putea constitui încălcări ale acestor norme și aducerea în fața justiției a celor suspecți de a fi responsabili pentru comiterea acestor acte;

10. deplânge faptul că un număr de parteneri ai UE și ai statelor sale membre sunt implicați în grave încălcări ale dreptului umanitar internațional; invită UE să facă uz de toate instrumentele bilaterale de care dispune pentru a promova respectarea dreptului umanitar internațional în rândul partenerilor săi, inclusiv prin dialog politic și, în cazul în care un astfel de dialog nu dă rezultate, să aibă în vedere alte măsuri, în conformitate cu Orientările UE privind respectarea dreptului internațional umanitar;

11. invită ÎR/VP să lanseze o inițiativă urmărind să impună un embargo UE asupra armelor împotriva țărilor care sunt responsabile de încălcări grave ale dreptului internațional umanitar, în special în ceea ce privește atacurile care țintesc în mod deliberat infrastructurile civile; subliniază că acordarea neîncetată de licențe pentru vânzările de arme către astfel de țări constituie o încălcare a poziției comune a Consiliului 2008/944/CFSP din 8 decembrie 2008 ⁽¹⁾;

12. invită Consiliul Afaceri Externe și ÎR/VP să solicite șefilor misiunilor UE și reprezentanților UE competenți (șefii operațiunilor civile ale UE, comandanții operațiunilor militare ale UE și reprezentanții speciali ai UE) să aducă la cunoștință cazurile de încălcări grave ale dreptului internațional umanitar;

13. încurajează UE și statele sale membre să sprijine pe deplin apelul Secretarului General al ONU, adresat tuturor statelor membre ale ONU, de a profita de ocazia oferită de summitul mondial umanitar, pentru a-și asuma din nou angajamentul de a proteja civilii și de a asigura respectarea drepturilor omului pentru toți, respectând, aplicând și promovând normele asupra cărora au convenit deja; subliniază importanța atribuită de către Secretarul General al ONU consolidării sistemelor judiciare și de anchetă internaționale, inclusiv a CPI, în completarea cadrelor naționale, cu scopul de a pune capăt impunității pentru încălcările DIU;

14. recunoaște importanța Orientărilor UE privind promovarea respectării dreptului internațional umanitar, dat fiind că niciun alt stat și nicio altă organizație nu au mai adoptat vreun document echivalent; solicită UE și statelor sale membre să pună în aplicare în mod efectiv Orientările UE;

15. invită Consiliul Afaceri Externe și ÎR/VP să se asigure că politicile și acțiunile UE privind DIU sunt elaborate în mod coerent și eficient și că punerea în aplicare a orientărilor privind DIU intră în principal în sfera de competență a Grupului de lucru al Consiliului pentru dreptul internațional public, prezidat de Președinția Consiliului; subliniază, în acest context, că Orientările UE le încredințează grupurilor de lucru corespunzătoare ale Consiliului sarcina de a monitoriza situațiile în care se poate aplica DIU și, în aceste cazuri, de a recomanda acțiuni în vederea promovării respectării DIU; solicită UE și statelor membre să elaboreze rapoarte mai detaliate în legătură cu punerea în aplicare a orientărilor în situații conflictuale specifice, în special în raportul anual al UE privind drepturile omului și democrația;

16. reamintește că Orientările UE prevăd că ar trebui luată în considerare, după caz, posibilitatea de a se recurge la serviciile Comisiei Internaționale Umanitare de Stabilire a Faptelor (IHFFC), instituită în temeiul articolului 90 din Protocolul adițional I la convențiile de la Geneva din 1949, care poate sprijini promovarea respectării dreptului internațional umanitar prin capacitatea sa de stabilire a faptelor și prin rolul său de bune oficii; ia act de faptul că serviciile Comisiei Internaționale Umanitare de Stabilire a Faptelor nu au fost utilizate și invită părțile implicate să analizeze posibilitatea activării sale; le solicită tuturor statelor membre să recunoască competența IHFFC;

⁽¹⁾ JO L 335, 13.12.2008, p. 99.

Joi, 28 aprilie 2016

17. solicită creșterea spațiului instituțional de care dispune comunitatea internațională pentru soluționarea problemelor comune în domeniul aplicării DIU; salută angajamentul asumat de UE și statele sale membre în fața CICR de a sprijini ferm instituirea unui mecanism eficace de consolidare a respectării DIU, dar îi solicită ÎR/VP să-i raporteze Parlamentului în legătură cu obiectivele și strategia sa pentru îndeplinirea acestui angajament, în cadrul următorului proces interguvernamental, în vederea identificării modalităților de punere în aplicare a DIU, astfel cum s-a convenit în cadrul celei de a 32-a Conferințe internaționale a Crucii Roșii și a Semilunii Roșii din luna decembrie 2015, care ar putea consolida sistemul de guvernanță a DIU;
 18. salută practica UE și a statelor membre de a-și asuma angajamente în perspectiva Conferinței CICR; îl invită pe ÎR/VP să raporteze periodic despre transpunerea în practică a acestor angajamente, în special prin includerea unei secțiuni detaliate în capitolul referitor la DIU din Raportul anual al Consiliului privind drepturile omului;
 19. invită ONU și UE să promoveze campanii care să asigure faptul că toți actorii, inclusiv grupările armate care nu aparțin statului, își cunosc obligațiile conform dreptului internațional, își îndeplinesc obligațiile privind facilitarea asistenței umanitare și protejarea celor aflați sub influența lor;
 20. invită statele membre să ofere un exemplu și să-și onoreze angajamentul de a ratifica principalele instrumente de drept internațional umanitar și alte instrumente juridice relevante care au un impact asupra dreptului umanitar internațional;
 21. își reafirmă profunda îngrijorare cu privire la utilizarea dronelor dotate cu armament în afara cadrului juridic internațional și insistă asupra apelului său, adresat Consiliului, de a adopta o poziție comună a UE în problema utilizării dronelor dotate cu armament;
 22. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, Consiliului, Comisiei, Reprezentantului Special al UE pentru drepturile omului, guvernelor și parlamentelor statelor membre, Secretarului General al ONU, Președintelui Adunării Generale a ONU, precum și guvernelor statelor membre ale ONU.
-